

Maa- ja metsätalousvaliokunta

MmV@eduskunta.fi

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi eläinten hyvinvoinnista annetun lain ja eläinten lääkitsemisestä annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Ruokavirasto kiittää mahdollisuudesta lausua Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle ehdotetuista muutoksista eläinten hyvinvoinnista ja lääkitsemisestä annettuihin lakeihin.

Laki eläinten hyvinvoinnista annetun lain muuttamisesta 118 §

Pykälässä ehdotetaan, että kunnille korvattaisiin lopetuskustannukset luonnonvaraisesta eläimestä, joka tuodaan kunnan järjestämälle eläinlääkärin vastaanotolle. Ruokavirasto pitää ehdotusta tarpeettomana ja hallinnollista taakkaa aiheuttavana. Jos pykälä kuitenkin säädetään, niin Ruokavirasto esittää, että pykälä tulisi voimaan vasta vuoden 2027 alusta lähtien. Kuntien ohjaukseen on tarvetta erityisesti aina vuodenvaihteessa, jolloin muutos saataisiin kuntiin samalla kertaa muiden muutosten kanssa. Kesken vuoden tehtävät muutokset kuntien laskutuskäytäntöihin lisäävät Ruokavirastossa ohjausresurssin tarvetta ja voivat aiheuttaa myös kunnissa lisätöitä.

Laki eläinten hyvinvoinnista 126 §

Kirurginen kastratio on eläimelle erittäin kivulias toimenpide, jonka aiheuttamaa kipua ja stressiä ei pystytä täysin poistamaan, vaikka toimenpiteen yhteydessä käytettäisiin kivunlievitystä ja puudutusta lainsäädännön tulevien vaatimusten mukaisesti. Voimassa oleva lainsäädäntö ei edellytä toimenpiteen jälkeisen useita päiviä kestäväen jälkikivun lievittämistä. Vaikka muutosesitys ei varsinaisesti vaikuta porsaiden hyvinvointiin nykytilanteeseen verrattuna, Ruokavirasto toteaa, että ehdotetulla muutoksella on merkittäviä vaikutuksia karjuporsaiden hyvinvoinnille tulevaisuudessa.

Jotta eläinten hyvinvoinnista annetun lain (693/2023) keskeisenä tavoitteena olevat eläinten hyvinvoinnin edistäminen sekä eläinten suojelu parhaalla mahdollisella tavalla niiden hyvinvoinnille aiheutuvalta haitalta toteutuisi, tulisi kirurgisen

kastraation kivuttomuus sekä toimenpiteen aikana että sen jälkeen lainsäädännöllisesti varmistaa. Ruokavirasto toivoo myös, että tulevaisuudessa vaihtoehtoisten menetelmien käyttöönottoa tuetaan riittävästi, jotta kirurgisesta kastraatiosta voidaan kokonaan luopua.

Laki eläinten lääkitsemisestä 17 §

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi momentti, jonka perusteella eläinlääkäri voisi luovuttaa puudutteita kastraatiota varten myös sikatiloille, joilla lääkkeiden varalle luovutuksen ehdot eivät täyty. Tällaisia tiloja ovat terveydenhuoltoon kuuluvat tilat, joilla lääkkeiden varalle luovutuksen ehdot eivät täyty, sekä tilat, jotka eivät kuulu terveydenhuoltoon lainkaan.

Ruokavirasto haluaa kiinnittää huomiota siihen, että eläinten hyvinvoinnista annetun lain mukaan tulehduskipulääkkeen antaminen porsaille kastroinnin yhteydessä on ollut pakollista 1.1.2024 lähtien kaikille tiloille. Lisäksi hyvinvointikorvauksen yhtenä tukiehtona on kastraatiokivun jatkohoito tulehduskipulääkkeellä. Voimassa oleva lainsäädäntö sallii tulehduskipulääkkeen luovuttamisen tulevien tarpeiden varalle ainoastaan niille terveydenhuoltoon kuuluville tiloille, joilla lääkkeiden varalle luovutuksen ehdot täyttyvät. Tämän vuoksi Ruokavirasto esittää, että lääkitsemislain 17 §:n toiseen momenttiin lisättäisiin myös tulehduskipulääkkeen luovuttaminen vastaavilla ehdoilla kuin puudutteen luovuttaminen.

Ehdotuksen mukaan pitopaikan eläinlääkintähuollosta vastaava eläinlääkäri saisi luovuttaa puudutusainetta varalle kerrallaan enintään neljän kuukauden tarvetta vastaavan määrän. Edellytyksenä luovutukselle olisi myös, että eläinlääkäri tarkistaa lääkitsemissuunnitelman sekä varmistuu siitä, että eläimen omistajalla tai haltijalla on riittävät taidot ja kyvyt tunnistaa lääkitystarpeet sekä käsitellä lääkkeitä.

Ruokavirasto pitää rajausta neljä kuukauden käyttötarvetta vastaavaan määrään hyvänä ja ehdottaa selvyden vuoksi nyt ainoastaan perustelumuihostiassa puudutteiden luovutuksen ehtona mainitun vaatimuksen neljän kuukauden välein eläinlääkäriin tekemistä käynneistä tilalle lisättäväksi suoraan säädökseen.

Ruokavirasto ehdottaa, että ehdotetusta säännöksestä poistettaisiin maininta eläimen omistajan tai haltijan kyvyistä tunnistaa lääkitystarpeet. Säännösmuutoksen tarkoituksena on varmistaa, että porsaita kastroitaessa olisi saatavilla eläinten hyvinvointilainsäädännön mukainen kivunlievitys tulehduskipulääkkeellä ja puudutteella,

eikä näitä lääkkeitä saa käyttää muihin tarkoituksiin. Tämän vuoksi Ruokavirasto pitää mainintaa lääkitystarpeiden tunnistamisesta tarpeettomana.

Lääkitsemislain 17 §:n muutosehdotuksen mukaan eläinlääkärin olisi puudutteita luovuttaessaan tarkistettava lääkitsemissuunnitelma. Lääkitsemissuunnitelmasta säädettäisiin tarkemmin lääkitsemisasetuksessa. Ruokavirasto esittää, että ehdotetussa säännöksessä säädettäisiin, että lääkitsemissuunnitelman tekijänä on eläinlääkäri vastaavasti kuin lääkitsemislain 17 §:n 1 momentissa sekä 16 §:n 2 momentissa. Lääkitsemissuunnitelman tekeminen edellyttää eläinlääkärin ammattitaitoa, sillä siinä määritellään muun muassa käytettävät lääkevalmisteet, annettavat lääkemäärät ja lääkkeiden antotavat.